

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΑ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ &
ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΠΛΗΡ/ΚΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΟΜΑΔΑ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»

ΘΕΜΑ Α

A1. Θεωρία σχολικού βιβλίο σελ. 186

A2. Θεωρία σχολικού βιβλίο σελ. 76

A3. Θεωρία σχολικού βιβλίο σελ. 161

A4. α) Σ   β) Σ   γ) Λ   δ) Λ   ε) Σ

ΘΕΜΑ Β

$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = x^3 + ax^2 + 9x - 3$

B1. Είναι $D_f = \mathbb{R}$ και η f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ ως πολυωνυμική

με $f'(x) = 3x^2 + 2ax + 9$

Αφού η f εμφανίζει ακρότατο στο σημείο $x_0 = 1$, εσωτερικό του $\mathbb{R}$,
τότε από θεώρημα Fermat, $f'(1) = 0 \Leftrightarrow 3 \cdot 1^2 + 2a \cdot 1 + 9 = 0 \Leftrightarrow a = -6$.

B2.

Για $a = -6$, $f(x) = x^3 - 6x^2 + 9x - 3$ και $f'(x) = 3x^2 - 12x + 9$.

$f'(x) = 0 \Leftrightarrow 3x^2 - 12x + 9 = 0 \Leftrightarrow x_1 = 1$ ή $x_2 = 3$

Το πρόσημο της f' δίνει τη μονοτονία της f και φαίνεται στον παρακάτω πίνακα μεταβολών

x	$-\infty$	1	3	$+\infty$	
$f'(x)$	+	○	-	○	+
f	↗		↘		↗

$f'(x) > 0 \Leftrightarrow x \in (-\infty, 1) \cup (3, +\infty)$ και αφού η f είναι συνεχής στο $\mathbb{R}$, τότε η f είναι γνησίως αύξουσα στα διαστήματα και $[3, +\infty)$

$f'(x) < 0 \Leftrightarrow x \in (1, 3)$, άρα η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $[1, 3]$.

Το σύνολο τιμών της f είναι:

$\Delta_1 = (-\infty, 1]$, αφού η f είναι συνεχής και γνησίως αύξουσα στο Δ_1 ,

τότε $f(\Delta_1) = (\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x), f(1)] = (-\infty, 1]$, αφού $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} x^3 = -\infty$ και $f(1) = 1$

Αφού $f(0) = -3$ και $f(1) = 1$, από θεώρημα ενδιάμεσων τιμών στο $[0, 1]$, υπάρχει $x_1 \in (0, 1)$ τέτοιο ώστε $f(x_1) = 0$.

$\Delta_2 = [1, 3]$, αφού η f είναι συνεχής και γνησίως φθίνουσα στο Δ_2 ,

τότε $f(\Delta_2) = [f(3), f(1)] = [-3, 1]$, οπότε από θεώρημα ενδιάμεσων τιμών στο $[1, 3]$, υπάρχει $x_2 \in (1, 3)$ τέτοιο ώστε $f(x_2) = 0$.

$\Delta_3 = [3, +\infty)$, αφού η f είναι συνεχής και γνησίως αύξουσα στο Δ_3 ,

τότε $f(\Delta_3) = [f(3), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)] = [-3, +\infty)$, αφού $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} x^3 = +\infty$, οπότε

αφού το $0 \in f(\Delta_3)$, υπάρχει $x_3 \in (3, +\infty)$ τέτοιο ώστε $f(x_3) = 0$.

Τελικά η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει τρεις θετικές διακεκριμένες ρίζες με $0 < x_1 < 1 < x_2 < 3 < x_3$.

B3.

Είναι $f'(x) = 3x^2 - 12x + 9$, $x \in \mathbb{R}$

και $f''(x) = 6x - 12$.

$f''(x) = 0 \Leftrightarrow x = 2$

x	$-\infty$	2	$+\infty$
$f''(x)$	-	○	+
f	↘		↗

$f''(x) < 0 \Leftrightarrow x < 2$ και f συνεχής στο $(-\infty, 2]$, άρα f κοίλη στο $(-\infty, 2]$ και
 $f''(x) > 0 \Leftrightarrow x > 2$ και f συνεχής στο $[2, +\infty)$ άρα f κυρτή στο $[2, +\infty)$

Η f εμφανίζει σημείο καμπής στο $K(2, f(2))$ ή $K(2, 1)$.

B4.

Είναι $f(x) = x^3 - 6x^2 + 9x - 3$ με $f'(x) = 3x^2 - 12x + 9$ και

$g(x) = x + f(x) = x^3 - 6x^2 + 10x - 3$ με $g'(x) = 3x^2 - 12x + 10$

Έστω $A(\xi, f(\xi))$ και $B(\xi, g(\xi))$ ή $B(\xi, f(\xi) + \xi)$ με $g'(\xi) = f'(\xi) + 1$.

Η εξίσωση εφαπτομένης της C_f στο $A(\xi, f(\xi))$ είναι η

$(\varepsilon_1) : y - f(\xi) = f'(\xi)(x - \xi)$, οπότε για $x=0$, $y = f(\xi) - \xi f'(\xi)$, άρα το κοινό σημείο της (ε_1) με τον $y'y$ είναι το $\Lambda(0, f(\xi) - \xi f'(\xi))$.

Η εξίσωση εφαπτομένης της C_g στο $B(\xi, g(\xi))$ είναι η

$(\varepsilon_2) : y - g(\xi) = g'(\xi)(x - \xi)$,

οπότε για $x=0$,

$y = g(\xi) - \xi g'(\xi) = f(\xi) + \xi - \xi(f'(\xi) + 1) = f(\xi) - \xi f'(\xi)$

άρα το κοινό σημείο της (ε_2) με τον $y'y$ είναι το $\Lambda(0, f(\xi) - \xi f'(\xi))$, οπότε η

$(\varepsilon_1), (\varepsilon_2)$ τέμνονται στο Λ .

ΘΕΜΑ Γ

$$\text{Είναι } f(x) = \begin{cases} e^x \eta \mu x, & x < 0 \\ \sqrt{x^2 + x}, & x \geq 0 \end{cases}$$

Γ1.

Είναι $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} (e^x \eta \mu x) = e^0 \cdot \eta \mu 0 = 0$

Είναι $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \sqrt{x^2 + x} = 0$

$f(0) = 0$.

Αφού $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = f(0)$, τότε η f είναι συνεχής στο $x_0 = 0$.

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{e^x \eta \mu x}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^-} e^x \frac{\eta \mu x}{x} = 1 \cdot 1 = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x)-f(0)}{x-0} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\sqrt{x^2+x}}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\sqrt{x^2(1+\frac{1}{x})}}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{|x|\sqrt{1+\frac{1}{x}}}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x\sqrt{1+\frac{1}{x}}}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \sqrt{1+\frac{1}{x}} = +\infty,$$

αφού $|x| = x$, για $x > 0$ $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{x} = +\infty$, οπότε η f δεν είναι παραγωγίσιμη στο $x_0=0$.

Γ2.

Η f είναι συνεχής στο $\mathbb{R}$, οπότε δεν έχει κατακόρυφη ασύμπτωτη.

Για την ασύμπτωτη της C_f στο $-\infty$, βρίσκουμε το $\lim_{x \rightarrow -\infty} e^x \eta \mu x$

$$\text{Αφού } |\eta \mu x| \leq 1 \Leftrightarrow |e^x \cdot \eta \mu x| \leq |e^x| \Leftrightarrow -e^x \leq e^x \cdot \eta \mu x \leq e^x$$

Αφού $\lim_{x \rightarrow -\infty} (-e^x) = 0$ και $\lim_{x \rightarrow -\infty} e^x = 0$, οπότε από κριτήριο παρεμβολής

$\lim_{x \rightarrow -\infty} (e^x \eta \mu x) = 0$, οπότε στο $-\infty$ η γραφική παράσταση της f έχει οριζόντια ασύμπτωτη την ευθεία $(\varepsilon_1): y=0$.

Για την ασύμπτωτη της C_f στο $+\infty$,

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\sqrt{x^2+x}}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{|x|\sqrt{1+\frac{1}{x}}}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x\sqrt{1+\frac{1}{x}}}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \sqrt{1+\frac{1}{x}} = 1 \in \mathbb{R}$$

Άρα $\lambda=1$, οπότε

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow +\infty} [f(x) - x] &= \lim_{x \rightarrow +\infty} [\sqrt{x^2+x} - x] \\ &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(\sqrt{x^2+x}-x)(\sqrt{x^2+x}+x)}{\sqrt{x^2+x}+x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(\sqrt{x^2+x})^2 - x^2}{\sqrt{x^2+x}+x} \\ &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(\sqrt{x^2+x})^2 - x^2}{\sqrt{x^2(1+\frac{1}{x})}+x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{|x|\sqrt{1+\frac{1}{x}}+x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{x(\sqrt{1+\frac{1}{x}}+1)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{\sqrt{1+\frac{1}{x}}+1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{\sqrt{1+\frac{1}{x}}+1} = \frac{1}{2} \end{aligned}$$

Τελικά, η ευθεία $(\varepsilon): y = x + \frac{1}{2}$ είναι πλάγια ασύμπτωτη της C_f στο $+\infty$

Γ3.

Για να βρούμε το σημείο στο οποίο η C_f τέμνει την $(\varepsilon): y = x + \frac{1}{2}$ λύνουμε το

$$\text{σύστημα } \begin{cases} y = f(x) \\ y = x + \frac{1}{2} \end{cases} \Leftrightarrow f(x) = x + \frac{1}{2} \Leftrightarrow f(x) - \left(x + \frac{1}{2}\right) = 0$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση $g(x) = e^x \eta \mu x - x - \frac{1}{2}$, με $x \in [-\pi, 0]$.

Η g είναι συνεχής στο $[-\pi, 0]$, ως πράξεις συνεχών

$$g(-\pi) = e^{-\pi} \eta \mu(-\pi) - (-\pi) - \frac{1}{2} = \pi + \frac{1}{2} > 0$$

$$g(0) = e^0 \eta \mu 0 - 0 - \frac{1}{2} = -\frac{1}{2} < 0$$

Αφού $g(-\pi) \cdot g(0) < 0$, τότε από θεώρημα Bolzano υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (-\pi, 0)$, τέτοιο ώστε $g(\xi) = 0 \Leftrightarrow f(\xi) = \xi + \frac{1}{2}$, οπότε οι $C_f, (\varepsilon)$, έχουν τουλάχιστον ένα κοινό σημείο με τετμημένη $\xi \in (-\pi, 0)$.

Γ4.

Έστω $M(x, y) \in C_f, x \geq 0$

Είναι $x=x(t)$ και $y=y(t)$, όπου $x'(t) > 0, t \geq 0$.

Ζητάμε, αν υπάρχει, $t_0 \geq 0$, τέτοιο ώστε $x'(t_0) = y'(t_0)$.

Είναι $y'(t) = \frac{1}{2\sqrt{x^2(t)+x(t)}} [x^2(t) + x(t)]' = \frac{2x(t) \cdot x'(t) + x'(t)}{2\sqrt{x^2(t)+x(t)}}$ με $t > 0$, διότι για $t = 0$ η

$y(t) = \sqrt{x^2(t)+x(t)}$ δεν είναι παραγωγίσιμη, όπως προκύπτει από το Γ1.

Θέλουμε $y'(t) = x'(t) \Leftrightarrow \frac{2x(t) \cdot x'(t) + x'(t)}{2\sqrt{x^2(t)+x(t)}} = x'(t) \Leftrightarrow 2x(t) + 1 = 2\sqrt{x^2(t) + x(t)}$, αφού $x'(t) > 0$

Λύνουμε την εξίσωση $2x(t) + 1 = 2\sqrt{x^2(t) + x(t)}$ και αφού $x(t) \geq 0$, για $t \geq 0$, τότε υψώνοντας και τα δύο μέλη στο τετράγωνο, έχουμε :

$4x^2(t) + 4x(t) + 1 = 4x^2(t) + 4x(t) \Leftrightarrow 1 = 0$ αδύνατο, οπότε δεν υπάρχει $t_0 \geq 0$, τέτοιο ώστε $x'(t_0) = y'(t_0)$.

ΘΕΜΑ Δ

$f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, F παράγουσα

$x f(x) = 2F(x) \ln x$, για $x > 0$

η εφαπτομένη της f στο $M(1, f(1))$ // στην $(\varepsilon): y = 2x$ άρα $f'(1) = 2$

Δ1.

Η g είναι παραγωγίσιμη ως σύνθεση και πηλίκο παραγωγίσιμων συναρτήσεων στο $(0, +\infty)$:

$$g'(x) = \left(\frac{F(x)}{x^{\ln x}} \right)' = \frac{F'(x) \cdot x^{\ln x} - F(x) \cdot (x^{\ln x})'}{(x^{\ln x})^2} =$$

$$= \frac{f(x) \cdot x^{\ln x} - F(x) \cdot e^{\ln^2 x} \cdot 2 \ln x \cdot \frac{1}{x}}{(x^{\ln x})^2} = \frac{f(x) \cdot x^{\ln x} - F(x) \cdot x^{\ln^2 x} \cdot 2 \ln x \cdot \frac{1}{x}}{(x^{\ln x})^2} =$$

$$= x^{\ln x} \frac{f(x) - F(x) \cdot \frac{2 \ln x}{x}}{(x^{\ln x})^2} = 0$$

Άρα $g(x) = c, c \in \mathbb{R}$.

Δ2. i) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)}{\ln x}$

το όριο προκύπτει της απροσδιόριστης μορφής: $\left(\frac{0}{0} \right)$. Εφόσον ο αριθμητής είναι

παραγωγίσιμη συνάρτηση και ο παρονομαστής ομοίως στο $(0, +\infty)$, σύμφωνα με τον

κανόνα De L'Hôpital το ζητούμενο όριο θα είναι ισοδύναμο με: $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f'(x)}{\frac{1}{x}} = \frac{2}{1} = 2$

αφού η f' συνεχής ως πράξη συνεχών με:

$$f(x) + xf'(x) = 2f(x) \ln x + \frac{2F(x)}{x}$$

$$xf(x) + x^2 f'(x) = 2f(x) \ln x + \frac{2F(x)}{x} \Leftrightarrow f'(x) = \frac{2f(x) \ln x + 2F(x) - xf(x)}{x^2}$$

ii) $x f(x) = 2F(x) \ln x$

$$\text{για } x \neq 1 \Rightarrow F(x) = \frac{xf(x)}{2 \ln x} \Rightarrow$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} F(x) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{xf(x)}{2 \ln x} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x}{2} \cdot \frac{f(x)}{\ln x} = \frac{1}{2} \cdot 2 = 1$$

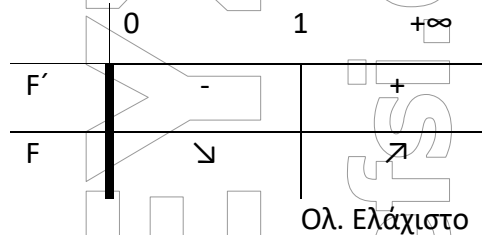
Η F συνεχής ως παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$, άρα $F(1) = \lim_{x \rightarrow 1} F(x) = 1$

$$F(x) = x^{\ln x}$$

Δ3.

$$F'(x) = (e^{(\ln x)^2})' = e^{(\ln x)^2} \cdot 2 \ln x \cdot \frac{1}{x}$$

$$F'(x) = 0 \Leftrightarrow \ln x = 0 \Leftrightarrow x = 1$$

Η $F \downarrow$ στο $(0, 1]$ και $F \uparrow$ στο $[1, +\infty)$ η εξίσωση γράφεται:

$$F(x^2) - F(x) = -(x-1)^2$$

Το 1 είναι προφανής λύση

- Για $0 < x < 1$ είναι

$$0 < x^2 < x \stackrel{F \downarrow}{\Rightarrow} F(x^2) > F(x) \Leftrightarrow$$

$$\Rightarrow F(x^2) - F(x) > 0 > -(x-1)^2$$

Αδύνατη.

- Για $x > 1$ είναι

$$0 < x < x^2 \stackrel{F \uparrow}{\Rightarrow} F(x) < F(x^2) \Leftrightarrow$$

$$\Rightarrow F(x^2) - F(x) > 0 > -(x-1)^2$$

Αδύνατη.

Δ4.

$$E = \int_1^e |f(x)| dx = \int_1^e f(x) dx = \int_1^e x \ln x dx =$$

Από την βασική ανίσωση: $e^x \geq x + 1$;έχουμε:

$$e^{(\ln x)^2} \geq \ln^2 x + 1$$

με την ισότητα να ισχύει μόνο για $x=1$:

$$\begin{aligned} \int_1^e e^{\ln^2 x} dx &> \int_1^e (\ln^2 x + 1) dx = \\ &= \int_1^e (x)' \ln^2 x dx + \int_1^e 1 dx = \\ &= [x \ln^2 x]_1^e - \int_1^e 2 \ln x dx + e - 1 = \\ &= e - 2 [x \ln x]_1^e + 2(e - 1) + e - 1 = \\ &= e - 2e + 2e - 2 + e - 1 = \\ &= 2e - 3 \end{aligned}$$

Σχόλιο

Τα θέματα ήταν κλιμακούμενης δυσκολίας για καλά προετοιμασμένους μαθητές.